

Att upprätthålla lärares yrkesetik

För att värna lärarprofessionens ställning och status är det viktigt att alla lärare upprätthåller sin yrkesetik.

Lärare förbinder sig att i sin yrkesutövning:

- Hålla de yrkesetiska principerna levande genom att dels återkommande diskutera och bearbeta yrkesetiska ställningstaganden i arbetet, dels ta upp de konflikter av etisk innebörd som uppstår.
- Påtala fel, komma med konstruktiv kritik och i yttersta fall genom aktivt handlande ingripa mot sådant som strider mot den mänskliga och kunskapssyn som lärares yrkesetik vilar på.

Lärares samhällsuppdrag

Lärare har ett viktigt uppdrag i samhället, att ansvara för kommande generationers grundläggande utbildning och fostran.

Detta uppdrag formuleras i skolans styrdokument, såsom läroplaner och lagar. Lärare utgår i sin yrkesutövning från det uppdrag samhället ger dem, men reflekterar samtidigt över uppdraget satt i relation till de yrkesetiska principerna. Lärare arbetar i enlighet med det samhällsuppdrag de fått, där det fastslags genom demokratiska beslut och om det inte strider mot dessa yrkesetiska principer.

Lärares yrkesetik

Varje dag tar vi lärare ställning i etiska frågor. Lärares yrkesetik beskriver principer som vi behöver förhålla oss till.

Vi lärare har ett stort ansvar inom ramen för vår legitimation. Varje dag ställs vi inför etiska överväganden. Därför är det viktigt att vi har en gemensam yrkesetik.

I den här foldern hittar du de yrkesetiska principerna. De beskriver ett förhållningssätt till barn, elever, kollegor och det omgivande samhället. Principerna kan hjälpa oss lärare att fatta beslut i olika frågor, och är även en bra utgångspunkt för att diskutera etiska frågor med varandra.

Eleven alltid i centrum

I sitt arbete sätter lärare eleverna och deras lärande i centrum. Lärare vägleder eleverna till den kunskap som kan hjälpa dem i deras olika val och prioriteringar.

Lärare möter eleverna både som enskilda individer och som en del av ett kollektiv. Detta förhållande bidrar till läraryrkets komplexitet och lärare måste finna en balans mellan att se eleverna som individer och som ett kollektiv.

Lärare förbinder sig att i sin yrkesutövning:

- Ta ansvar för elevernas kunskapstillväxt, stödja deras personliga utveckling och skapa goda betingelser för varje elevs lärande, utveckling och förmåga att utveckla kritiskt tänkande.
- Alltid bemöta eleverna med respekt för deras person och integritet samt skydda varje individ mot skada, kränkning och trakasserier.
- Inte diskriminera eller på annat sätt kränka någon.
- Stödja elevernas rätt till inflytande över sin utbildning och stärka deras ansvarstagande för sina studier.
- Vid utvärdering, bedömning och betygssättning vara sakliga och rättvisa och därvid motstå otillbörlig påverkan.
- Verka för att upprätthålla förtroendefulla relationer med eleverna och med deras föräldrar/vårdnadshavare och vara lyhörda för deras synpunkter.
- Vara varsam med information om eleverna och ej vidarebefordra information som mottagits i tjänsten om det inte är nödvändigt för elevens bästa.

Läraryrket och den professionella yrkesutövningen

Läraryrket bygger på samhällets tillit och fordrar ett stort yrkesansvar. Lärare ska på alla sätt använda sitt yrkeskunnande till att höja kvaliteten i sin yrkesutövning och stärka sin professionalism i vetenskap om att kvaliteten i yrkesutövningen direkt inverkar på samhället och samhällsmedborgarna.

Lärare värnar om läraryrket och lärares pedagogiska frihet samt bidrar till att göra skolan till en god arbetsplats.

Lärare ansvarar, självständigt och tillsammans med andra, för det pedagogiska uppdraget och vinnlägger sig om att skapa de bästa förutsättningarna för elevernas lärande.

Lärare arbetar utifrån en vetenskaplig kunskapsbas kring lärande och vidareutvecklar det pedagogiska arbetet enligt aktuell forskning och beprövade pedagogiska erfarenheter. Lärare tar därför ansvar för att utveckla sin kompetens både när det gäller yrkets utveckling och innehållet i undervisningen.

Lärare visar god kollegialitet men inte på ett sådant sätt att det kan leda till en handling eller underlåtenhet som kan skada eleverna.

Lärare ingriper om en kollega uppträder kränkande mot en elev eller motverkar en elevs rättigheter.

Lärare förbinder sig att i sin yrkesutövning:

- Bedriva och utveckla sitt arbete utifrån såväl vetenskap som beprövad pedagogisk erfarenhet.
- Ta ansvar för att utveckla sin kompetens för att kunna bedriva god undervisning och följa den yrkesmässiga och vetenskapliga utvecklingen inom sitt yrkesområde.
- Ta ansvar inte bara för att eleverna lär, utan också för vad de lär.
- Påtala och engagera sig mot sådana utvecklingstendenser och handlingar i skola och samhälle som kan skada eleverna.
- Respektera såväl kollegors som andra yrkesgruppers kompetens, skyldigheter och ansvar i skolvardagen.
- Anlita annan sakkunskap för att vid behov hjälpa eleverna.